

UZASADNIENIE

sporządzone w zakresie wymaganym przez art. 505⁸ § 4 k.p.c.

1. Powództwo podlegało oddaleniu.
2. W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że wyrok w tej sprawie wydano na posiedzeniu niejawnym, na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. Po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, mając na uwadze ich treść oraz powołane dowody, Sąd uznał, że w sprawie tej nie jest konieczne przeprowadzenie rozprawy. W pierwszych pismach procesowych stron (pozew i sprzeciw od nakazu zapłaty) żadna ze stron nie złożyła wniosku o wysłuchanie na rozprawie, wobec czego wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym było dopuszczalne.
3. W niniejszej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty 250 euro tytułem odszkodowania za opóźnienie zaplanowanego na 21 stycznia 2023 r. lotu łączonego LH (...) z K. do C. (Rumunia) z przesiadką w M., którym podróżować miała pasażerka O. B.. Twierdził, że stał się wierzycielem pozwanego z tytułu ww. wierzytelności na podstawie umowy cesji z dnia 25 stycznia 2023 r.
4. Pozwany, wnosząc o oddalenie powództwa, zarzucał przede wszystkim brak legitymacji czynnej po stronie powoda.
5. Zgodnie z art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (R. I) w razie przelewu wierzytelności lub subrogacji umownej stosunek między zbywcą i nabywcą wierzytelności przysługującej wobec innej osoby („dłużnika”) podlega prawu, które zgodnie z niniejszym rozporządzeniem jest właściwe dla umowy zawartej między zbywcą i nabywcą. Prawo, któremu podlega przenoszona wierzytelność, rozstrzyga o jej zbywalności, stosunku pomiędzy nabywcą wierzytelności a dłużnikiem, przesłankach skuteczności przelewu lub subrogacji wobec dłużnika oraz zwalniającym skutku świadczenia przez dłużnika (ust. 2).
6. Zgodnie z powołanym ww. przepisem prawa unijnego, umowa cesji, którą miała zawrzeć O. B. z niemieckim przewoźnikiem lotniczym (wobec braku dokładnych informacji o pochodzeniu pasażerki i jej miejscu zamieszkania) co do jej treści (np. określeniu wzajemnych zobowiązań stron) jak i formy podlegała prawu niemieckiemu. Prawo niemieckie zaś nie przewidywało żadnych szczególnych wymogów odnośnie tego jak umowa taka winna być skonstruowana. Na tej podstawie można by uznać, że umowa cesji nie wymagała zawarcia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
7. Ustalenie, że prawem właściwym do oceny stosunku prawnego jest prawo innego kraju, nie wpływa jednak na to, że Sąd polski – jako posiadający jurysdykcję do rozpoznania sprawy (co wynika z prawomocnego postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu wydanego w toku niniejszej sprawy) – stosuje w toku procesu swoje krajowe przepisy postępowania (kodeksu postępowania cywilnego). Tym samym Sąd musi dokonać oceny załączonej umowy cesji pod kątem dowodowym wedle przepisów prawa polskiego, a zatem przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Takie uprawnienie Sądu wynika bowiem z treści art. 233 k.p.c., w którym wskazano, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zasada swobodnej oceny dowodów pozwala zatem Sądowi - biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy – rozstrzygnąć, czy dany dowód nosi znamiona wiarygodności i czy może stanowić podstawę do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.
8. W tej sprawie Sąd doszedł do przekonania, że mimo, iż umowa cesji mogła co do zasady zostać pomiędzy podróżną a powodem zawarta (oceniając na podstawie przepisów prawa niemieckiego) w dowolnej formie, to powód takiej okoliczności w toku tego procesu nie wykazał. To na nim zaś spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu (art. 6 k.c. i art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.).

9. W treści załączonego do pozwu wydruku „Dokumentu cesji” (w oryginale (...)) nie zawarto informacji precyzyjnie identyfikującej osobę domniemanej cedentki. Co prawda w wierszu „First name and Last name (the „Client)” wpisano imię i nazwisko (...), niemniej wers mający zawierać adres cedentki („Address”) nie został uzupełniony. Na bazie tak skąpych informacji trudno ustalić, czy osoba o tym imieniu i nazwisku faktycznie wyraziła wolę zbycia wierzytelności na rzecz powoda.

10. Wątpliwości Sądu budzi również forma podpisu „Signature” jaka miała zostać złożona przez cedentkę, a która stanowiła w istocie trudny do zidentyfikowania znak graficzny nie odpowiadający nawet własnoręcznemu zapisowi pełnego jej imienia i nazwiska (naniesiony, jak wynika z odpowiedzi na sprzeciw, wskaźnikiem myszki komputerowej). Uwiarygodnienia tego zapisu nie daje także dokument załączony do cesji, stanowiący tzw. certyfikat („Certificate of Completion”). Z certyfikatu tego wynika jedynie, że znak graficzny pod dokumentem cesji naniosła osoba posługująca się adresem mailowym o nazwie: docze.henrietta@muntinvest.ro. Informacje, jakie zawarto w certyfikacie nie pozwalają więc bezspornie ustalić podmiotu, który pod tym dokumentem miał się podpisać. I nie jest tutaj wystarczające również wskazanie adres IP urządzenia, z którego podpis ten miał zostać przesłany. Adres IP nie identyfikuje wprost ani użytkownika, ani konkretnego urządzenia, z którego następuje połączenie (może być jeden przypisany do całej sieci, w której połączone są ze sobą urządzenia).

11. Ponadto powód nie wykazał, aby nastąpiło to w formie elektronicznej. Z dowodów załączonych przez powoda nie wynika jednak, aby pasażerka podpisała umowę w formie, jaka spełniałaby definicję podpisu z art. 3 pkt 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE. Z dowodów nie wynika także, aby cedent i cesjonariusz skorzystali z dostawcy usług zaufania świadczącego niekwalifikowane usługi w zakresie weryfikacji statusu certyfikatu, poświadczenia odbioru i przedłożenia.

12. Nie można także uznać, aby zawarcie umowy nastąpiło w formie, do której zachowania wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Jak wskazał Sąd powyżej nie ma korelacji pomiędzy adresem email czy też adresem IP wskazanym w certyfikacie a danymi pasażerki wskazanymi w samej umowie cesji. Fakt, że powód wszedł w posiadanie karty pokładowej („Boarding Pass”) pasażerki O. B., nie wystarczy w niniejszej sprawie do domniemania, że ten dokument przekazała powodowi pasażerka – uprawniona do ewentualnego dochodzenia rekompensaty. Z dokumentu stanowiącego roszczenie o odszkodowanie za opóźniony lot („Claim for compensation for delayed flight”) wynika, że lotem nr (...) zgodnie z numerem rezerwacji (...) (wskazanym w umowie cesji!) miały podróżować aż trzy pasażerki: M. G.- H., D.-R. G. i O. B.. Nie można zatem wykluczyć, że kartą pokładową O. B. dysponowała nie tylko ona sama (jest przecież dość częste, że w przypadku wyjazdów kilku osób to jedna zajmuje się formalnościami z organizowaniem lotu, a więc także odprawą online, w wyniku której uzyskuje się kartę pokładową). Nie sposób zatem uznać, że na zasadzie art. 231 k.p.c. można uznać tożsamość autora „podpisu” na dokumencie cesji za wykazaną na podstawie domniemania faktycznego.

13. Mając więc na uwadze powyższe Sąd nie mógł przyjąć za udowodnione, że wymieniona w pozwie pasażerka i powód zawarli umowę cesji o takiej treści jak ta załączona do pozwu. W tej sytuacji za zasadny uznać należało zarzut pozwanego co do braku legitymacji procesowej po stronie powoda. Dlatego powództwo podlegało oddaleniu w całości bez konieczności rozważania zasadności roszczenia o rekompensatę.

14. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd oparł na art. 98 § 1 k.p.c. Skoro powód przegrał sprawę w całości, to on powinien zwrócić koszty procesu pozwanemu. Na zasądzoną kwotę złożyla się opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 zł (na podstawie § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Koszty procesu powiększono o odsetki ustawowe za opóźnienie na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Zarządzenie: (...)